

ARTeria – Centrum Kultury i Promocji w Ornontowicach – od piętnastu lat pełni rolę instytucji, która stała się sercem życia kulturalnego i społecznego gminy. Została stworzona w oparciu o koncepcję „**Miejsca dla ludzi z pasją**”, która nadaje jej otwarty i integracyjny charakter.

W małej miejscowości rola instytucji kultury jest szczególna – to właśnie ona zapewnia mieszkańcom możliwość spotkań, rozwijania talentów, zdobywania nowych doświadczeń i uczestniczenia w wydarzeniach, które w większych ośrodkach są łatwiej dostępne. ARTeria wyrównuje szanse, inspirowa do działania, wzmacnia lokalną tożsamość, a jednocześnie otwiera Ornontowice na współczesne trendy i projekty ogólnopolskie.

Poza organizowanymi wydarzeniami, instytucja co tydzień gromadzi ponad dwieście osób w różnym wieku – od dzieci po seniorów. Jej przestrzeń służy nie tylko uczestnikom zajęć kulturalnych, lecz także szkołom, parafii i lokalnym stowarzyszeniom, dzięki czemu zakres jej oddziaływania wykracza poza samą kulturę. Pomimo ograniczeń technicznych budynku, ARTeria utrzymuje bogaty program i systematycznie wprowadza modernizacje odpowiadające na potrzeby społeczności.

Jednym z filarów działalności ARTerii jest wspieranie lokalnych grup i stowarzyszeń. ARTeria udostępnia przestrzeń, wspiera organizacyjnie, pomaga w pisaniu wniosków i pozyskiwaniu funduszy, a w razie potrzeby udziela osobowości prawnej. Dzięki temu wiele wydarzeń i projektów w gminie wyrasta z oddolnych inicjatyw, które mogły się rozwinąć właśnie przy wsparciu instytucji.

Przy ARTerii działają:

Towarzystwo Miłośników Ornontowic

Chór „Jutrzenka”,

Zespół folklorystyczny „Marzanki”

Kapela Podwórkowa „Śląskie Bajery”

Wolontariusze Aktywni.ART

Młodzieżowi Gracze D&D

ARTeria udostępnia nieodpłatnie pomieszczenia dla następujących grup, działających na rzecz mieszkańców Gminy Ornontowice, systematycznie wspierając te organizacje:

Koło Gospodyń Wiejskich

Teatr „Naumiony”

Fundacja Szafa Gra

GKS Gwarek
OSP Ornontowice
Klub Emeryta
Rada Seniorów Gminy Ornontowice
Rejonowe Stowarzyszenie Pszczelarzy
Związek Hodowców Gołębi
Uniwersytet Trzeciego Wieku

Z pomieszczeń administrowanych przez ARTerię korzysta również **Szkoła Tańca Team Ornontowice**.

ARTeria aktywnie promuje lokalne dziedzictwo, współpracując z Kołem Gospodyń Wiejskich oraz Zespołem Szkół Ponadpodstawowych w Ornontowicach. Od lat organizowany jest konkurs na Babę Wielkanocną, a od kilku lat konkurs fotograficzny dla uczniów klas gastronomicznych.

Dzięki działaniom ARTerii w 2012 roku **Kopa Ornontowicka** została wpisana na Listę Produktów Tradycyjnych i Regionalnych Ministra Rolnictwa, co znacząco wpłynęło na promocję całej miejscowości. Kopa jest znana poza regionem, nawet celebryci na łamach czasopisma VOUGE wspominają o niej jako o wyjątkowym deserze.

ARTeria skutecznie sięga po środki zewnętrzne z prestiżowych instytucji, m.in. Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Narodowego Centrum Kultury, Instytutu Teatralnego, Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, Ministerstwa Edukacji Narodowej czy Fundacji JSW. Łączna wartość pozyskanych projektów przekroczyła 750 tys. zł, co przełożyło się na rozwój oferty i podniesienie jakości życia mieszkańców. Wiele przedsięwzięć miało charakter pionierski w skali regionu i kraju – tak jak **Śląski Tabor w Ornontowicach**, który wpisał Ornontowice na kulturalną mapę Polski. Do działań szczególnie cenionych należą również projekty łączące tradycję z nowoczesnością: **Silesia Folk Design**, „EtnoHaft” czy „Makotka od Nowa”.

Wprowadziliśmy nowatorskie podejście do edukacji regionalnej, wykorzystując w niej etnodesign, dzięki czemu dzieci bazując na wiedzy o dawnym stroju i haftach, uczą się projektować współczesne ubrania oraz przedmioty codziennego użytku

Szczególne miejsce w działalności ARTerii zajmuje edukacja. Instytucja od 15 lat finansuje zajęcia Filharmonii Śląskiej dla dzieci, prowadzi projekty edukacyjne we współpracy ze szkołami i rozwija kreatywność najmłodszych mieszkańców poprzez program **PAKA – Parkowa Akademia Kreatywna ARTerii**. Równolegle istotnym kierunkiem jest aktywizacja młodzieży poprzez wolontariat **Aktywni.ART** oraz projekty filmowe (m.in. grupę Filmovies), muzyczne i teatralne.

Działalność ARTerii obejmuje koncerty, spektakle, eventy i wydarzenia biletowane, które wzmacniają lokalną tożsamość kulturalną i integrują społeczność. Wiele z tych inicjatyw odbywa się w przestrzeni Amfiteatru Parkowego. Po pandemii instytucja stopniowo odbudowuje skalę i częstotliwość tych działań.

